

Аўтары:
С. С. Міхнёнак, В. І. Караткевіч

Прадмова

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне складзена ў адпаведнасці з дзеючымі вучэбнымі праграмамі для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь. У ім рэалізуюцца патрабаванні адукацыйнага стандарту па прадмеце, вызначаецца паслядоўнасць урокаў, у тым ліку кантрольных урокаў, урокаў развіцця маўлення і ўрокаў, прысвечаных творчым работам.

У аснову планавання ўрокаў беларускай мовы пакладзены сістэмна-функцыянальны, камунікатыўна-дзеясны і лінгвакультуралагічны падыходы, а таксама прынцып сістэматычнага паўтарэння і паглыблення ведаў вучняў, які прадугледжвае зварот да вывучанага ў папярэдніх класах.

Планаванне па беларускай літаратуры змяшчае асноўныя пытанні, вырашэнне якіх будзе садзейнічаць рэалізацыі пастаўленых мэт і задач, рэкамендуе вучэбныя дапаможнікі, неабходныя для падрыхтоўкі да ўрокаў, прапануе адзін з варыянтаў дамашняга задання.

Звяртаем увагу, што асноўны вучэбны матэрыял павінен быць засвоены вучнямі на ўроку.

Выданне мае на мэце дапамагчы настаўніку ў наладжванні адукацыйнага працэсу, але не павінна стрымліваць яго ініцыятыву і творчы падыход да выкладання прадмета. Настаўнік можа размеркаваць вучэбны матэрыял па іншаму з улікам асаблівасцей кожнага класа.

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне падрыхтавалі:

Беларуская мова — С. С. Міхнёнак;

Беларуская літаратура — В. І. Караткевіч.

Беларуская літаратура (базавы ўзровень)

(53 гадзіны)

Беларуская літаратура : вучэб. дапам. для 10 кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / А. П. Бязлепкіна-Чарнякевіч [і інш.] ; пад рэд. А. П. Бязлепкінай-Чарнякевіч, І. Д. Воюш. — Мінск : Нац. ін-т адукацыі, 2020.

Нумар урока і дата правя- дзення	Тэма ўрока	Коль- касць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Характарыстыка асноўных відаў дзейнасці	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
Уводзіны (1 гадзіна)					
1	Літаратура — спецыфічная форма пазнання жыцця народа, выяўлення мастацкага спосабу мыслення. Асноўныя этапы развіцця беларускай літаратуры	1	Узнавіць веды вучняў пра літаратуру як спецыфічную форму пазнання жыцця народа, выяўлення мастацкага спосабу мыслення, пазнаёміць з асноўнымі этапамі развіцця беларускай літаратуры, асноўнымі літаратурнымі напрамкамі; развіваць аналітычнае мысленне; фарміраваць пазнавальную цікавасць, садзейнічаць пазнавальнай актыўнасці вучняў	Складанне тэзіснага плана лекцыі. Дыскусія. Праца з уступным артыкулам вучэбнага дапаможніка	Падрыхтаваць адказы на пытанне 2 на с. 16 вучэбнага дапаможніка ¹
Даўняя літаратура (XI — XVIII стст.) (5 гадзін і 1 гадзіна на творчую работу)					
2	Літаратура эпохі Сярэднявечча	1	Даць паняцце пра літаратуру эпохі Сярэднявечча, асаблівасці яе жанравай сістэмы, пазнаёміць з жыццём і літаратурна-асветніцкай дзейнасцю	Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка.	Падрыхтаваць адказы на пытанні 12—13 на с. 23 вучэбнага дапаможніка.

¹ Аб'ём і змест дамашняга задання настаўнік вызначае дыферэнцыравана, зыходзячы з канкрэтнай адукацыйнай сітуацыі і індывідуальных магчымасцей вучняў.

1	2	3	4	5	6
			цю Кірыла Тураўскага; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення; садзейнічаць узбагачэнню духоўнага свету вучняў	Гутарка з мэтай выяўлення майстэрства Кірыла Тураўскага як паэта	<i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Эпоха Адраджэння і беларуская культура»
3	Літаратура эпохі Адраджэння	1	Даць паняцце пра літаратуру эпохі Адраджэння; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення; садзейнічаць выхаванню гуманістычнага светаўспрымання і светаадчування	Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Прэзентацыя «Эпоха Адраджэння і беларуская культура»	Падрыхтаваць адказы на пытанне 7 на с. 31 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Францыск Скарына і яго прадаўжальнікі»
4	Францыск Скарына. Развіццё беларускага кнігадрукавання	1	Абагульніць звесткі пра жыццё і творчасць Францыска Скарыны, пазнаёміць з асаблівасцямі перакладаў і выданнем кніг Бібліі, развіццём кнігадрукавання на тэрыторыі Беларусі, дзейнасцю Сымона Буднага, Васіля Цяпінскага і іншых асветнікаў; развіваць навыкі крытычнага мыслення, вуснага маўлення; садзейнічаць выхаванню патрыятызму, гуманістычных і асветніцкіх ідэалаў	Прэзентацыя «Францыск Скарына і яго прадаўжальнікі». Падрыхтоўка паведамленняў. Гутарка пра ролю асветнікаў у гісторыі і культуры	Падрыхтаваць адказы на пытанне 6 на с. 37 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Эпоха барока і беларуская культура»; падрыхтаваць паведамленні пра мастацтва барока

1	2	3	4	5	6
5	Літаратура эпохі барока	1	Даць паняцце пра літаратуру эпохі барока, пазнаёміць з асаблівасцямі беларускага барока ў літаратуры і іншых відах мастацтва, сацыяльнай і гісторыка-мемуарнай прозай, творчасцю Сімяона Полацкага, станаўленнем беларускага тэатра; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення, навыкі пераказу; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Прэзентацыя «Эпоха барока і беларуская культура». Падрыхтоўка паведамленняў. Гутарка з мэтай выяўлення майстэрства Сімяона Полацкага як мастака слова	Падрыхтаваць адказы на пытанне 7 на с. 49 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Асветніцтва на тэрыторыі Беларусі»; падрыхтаваць паведамленні пра дзеячаў эпохі Асветніцтва
6	Літаратура эпохі Асветніцтва	1	Даць паняцце пра літаратуру эпохі Асветніцтва; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення, навыкі пераказу; пашыраць культурны круггляд вучняў	Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Прэзентацыя «Асветніцтва на тэрыторыі Беларусі». Падрыхтоўка паведамленняў	Падрыхтаваць адказы на пытанні 1–3 на с. 51 вучэбнага дапаможніка. Падрыхтаваць матэрыялы для напісання творчай работы
7	Творчая работа. Навучальнае сачыненне-разважанне па адной з прапанаваных тэм: «Што дала мне даўняя літаратура?»	1	Выпрацоўка ўменняў падбіраць матэрыял па тэме, суадносіць тэму, мэту сачынення-разважання; развіваць пісьмовае маўленне вучняў, навыкі самастойнай працы; развіваць творчыя здольнасці і садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Напісанне сачынення-разважання па адной з прапанаваных тэм	Падрыхтаваць да тэматычнага кантролю па тэме «Даўняя літаратура». <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць паведамленні пра культуру XIX ст.

1	2	3	4	5	6
	«Герой літаратуры Адраджэння: утопія ці будучыня», «Маральныя ўрокі даўняй літаратуры» ці інш.				
Развіццё новай беларускай літаратуры XIX ст. (5 гадзін)					
8	Агульная характарыстыка беларускай літаратуры XIX ст.	1	Пазнаёміць з умовамі і спецыфікай развіцця літаратуры ў XIX ст.; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу і цікавасці да літаратурнай спадчыны	Тэматычны кантроль па тэме «Даўняй літаратура». Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Падрыхтоўка апорнага канспекта. Падрыхтоўка паведамленняў	Выканаць заданне 8 на с. 59 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Адам Міцкевіч і беларускі рамантызм»; падрыхтаваць паведамленне пра дзеячаў эпохі рамантызму
9	Рамантызм у еўрапейскім і беларускім мастацтве слова канца XVIII – першай паловы XIX ст.	1	Абагульніць веды пра рамантызм як мастацкі напрамак, пазнаёміць з прычынамі ўзнікнення і вынікамі дзеяння рамантызму ў беларускай і іншых еўрапейскіх літаратурах, роляй Адама Міцкевіча ў развіцці рамантызму на тэрыторыі Беларусі; развіваць	Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Прэзентацыя «Адам Міцкевіч і беларускі рамантызм».	Выканаць заданне 6 на с. 62 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць вершы «Покуль сонца ўзыходзіць...», «Дамілых мужычкоў».

38

1	2	3	4	5	6
			навыкі сістэматызацыі назапашанага матэрыялу, развіваць вуснае маўленне вучняў, умовнае ўдзелу ў дыскусіі; садзейнічаць выхаванню патрыятызму і цікавасці да гісторыі літаратуры	Падрыхтоўка паведамленняў. Дыскусія пра шляхі развіцця беларускай літаратуры	«На прыезд Адама Міцкевіча» Яна Чачота. <i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Жыццё і творчасць Яна Чачота»
10	Ян Чачот. Вершы «Покуль сонца ўзыходзіць...», «Дамілых мужычкоў», «На прыезд Адама Міцкевіча»	1	Пазнаёміць са звесткамі з жыцця і творчасці Яна Чачота, тэматыкай і праблематыкай яго твораў; развіваць навыкі аналізу вершаваных твораў, выразнага чытання; садзейнічаць выхаванню патрыятызму, пачуцця эмпатыі	Прэзентацыя «Жыццё і творчасць Яна Чачота». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Аналіз лірычных твораў. Гутарка пра тэматыку і праблематыку вершаў Яна Чачота. Выразнае чытанне вершаў	Выканаць заданне 1 на с. 69 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць паэму «Кепска будзе!» Францішка Багушэвіча. Падрыхтаваць прэзентацыю «Шляхі Францішка Багушэвіча»
11 12	Францішак Багушэвіч. Паэма «Кепска будзе!»	2	Абагульніць звесткі пра асноўныя этапы жыцця і творчасці Францішка Багушэвіча; пазнаёміць з асноўнымі праблемамі і матывамі паэмы «Кепска будзе!», спецыфікай вобразнай сістэмы твора; развіваць навыкі аналізу ліра-эпічнага твора, удасканальваць навыкі вуснага маўлення,	Эўрыстычная гутарка на выяўленне вядомых фактаў пра жыццё і творчасць Францішка Багушэвіча. Прэзентацыя «Шляхі Францішка Багушэвіча».	Падрыхтавацца да тэматычнага кантролю па тэме «Развіццё новай беларускай літаратуры XIX ст.»

39

1	2	3	4	5	6	
			уменьняў адбору і сістэматызацыі матэрыялу; садзейнічаць выхаванню гуманістычных ідэалаў, пачуцця эмпатыі	Аналіз паэмы «Кепска будзе!». Пераказ асобных эпізодаў		
Шляхі развіцця беларускай літаратуры першай паловы XX ст. (35 гадзін, 3 гадзіны на творчыя работы і 2 гадзіны на ўрокі па творах для дадатковага чытання)						
40	13	Беларуская літаратура пачатку XX ст.	1	Пазнаёміць з умовамі развіцця і спецыфікай беларускай літаратуры пачатку XX ст.; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення, удасканалваць уменне карыстацца рознымі крыніцамі інфармацыі; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу і цікавасці да літаратурнай спадчыны	Віктарына «Беларуская літаратура XIX ст.». Складанне тэзіснага плана лекцыі, праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Падрыхтоўка паведамленняў. Гутарка пра шляхі развіцця беларускай літаратуры	Выканаць заданне 11 на с. 82 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць вершы «Мае думкі», «Вера беларуса», «Мора» Цёткі. <i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Жыццёвы і творчы лёс Цёткі»
	14	Цётка. Вершы «Мае думкі», «Вера беларуса», «Мора»	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Цёткі, паказаць адметнасць лірычных твораў паэты; удасканалваць навыкі аналізу лірычных твораў, выразнага чытання; садзейнічаць выхаванню актыўнай грамадзянскай пазіцыі	Прэзентацыя «Жыццёвы і творчы лёс Цёткі». Аналіз вершаў Цёткі. Выразнае чытанне. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў	Выканаць заданне 6 на с. 93 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць апавяданне «Дуб-дзядуля» Ядвігіна Ш. Індывідуальнае заданне: падрыхтаваць прэзентацыю «Жыццёвы і творчы лёс Ядвігіна Ш.»

1	2	3	4	5	6	
	15	Ядвігін Ш. Апавяданне «Дуб-дзядуля»	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Ядвігіна Ш., на прыкладзе апавядання «Дуб-дзядуля» паказаць адметнасць апавядання ў пісьменніку; удасканалваць навыкі аналізу эпічных твораў, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Прэзентацыя «Жыццёвы і творчы лёс Ядвігіна Ш.». Аналіз апавядання «Дуб-дзядуля». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў	Прачытаць драму «Раскіданае гняздо» Янкі Купалы
41	16 17	Янка Купала. Драма «Раскіданае гняздо»	2	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Янкі Купалы, на прыкладзе драмы «Раскіданае гняздо» пазнаёміць з адметнасцямі драматургічных твораў пісьменніка, даць паняцце пра выяўленне аўтарскай пазіцыі ў драматычным творы; удасканалваць навыкі аналізу драматургічных твораў, развіваць навыкі вербальнай і невербальнай перадачы інфармацыі; садзейнічаць выхаванню эмпатыі, актыўнай грамадзянскай пазіцыі	Эўрыстычная гутарка на выяўленне вядомых фактаў пра жыццё і творчасць Янкі Купалы. Аналіз драмы «Раскіданае гняздо». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Інсцэніраванне, складанне кадраплана асобных эпізодаў твора. Вуснае выказванне	<i>Індывідуальнае заданне для выканання ў групах:</i> падрыхтаваць інсцэніроўку эпізоду драмы. Прачытаць апавесць «У палескай глушы» Якуба Коласа
	18	Якуб Колас. Трылогія «На ростанях»: гісторыя напісання і пра-	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Якуба Коласа, пазнаёміць з гісторыяй напісання і праблематыкай, аўтабіяграфічнай асновай, сюжэтнымі і кампазіцыйнымі	Эўрыстычная гутарка на выяўленне вядомых фактаў пра жыццё і творчасць Якуба Коласа. Падрыхтоўка	Выпісаць цытаты для характарыстыкі вобразнай сістэмы апавесці «У палескай глушы». Пад-

1	2	3	4	5	6
	блематыка, аўтабіяграфізм твора, яго сюжэтныя і кампазіцыйныя асаблівасці		асаблівасцямі трылогіі «На ростанях»; удасканалваць навыкі аналізу сярэдніх эпічных твораў, развіваць умённе суадносіць біяграфічныя звесткі пра пісьменніка з мастацкім вымыслам; садзейнічаць фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	паведамленняў. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка для выяўлення першаснага ўспрымання аповесці	рыхтаваць адказы на пытанні 1–3 на с. 120 вучэбнага дапаможніка
19 20	Жанравая спецыфіка аповесці «У палескай глушы». Асаблівасці вобразнай сістэмы	2	Пазнаёміць з жанравай спецыфікай і асаблівасцямі вобразнай сістэмы аповесці «У палескай глушы»; удасканалваць навыкі аналізу сярэдніх эпічных твораў, садзейнічаць развіццю назіральнасці і ўважлівасці да аўтарскіх ацэнак і характарыстык, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	Аналіз аповесці «У палескай глушы». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка па пытаннях. Пераказ эпизодаў твора	Падрыхтаваць адказы на пытанні 15–16 на с. 121 вучэбнага дапаможніка. Падрыхтавацца да апытвання па тэме «Якуб Колас»
21	Майстэрства Коласа-празаіка. Месца і значэнне творчасці Якуба Коласа ў беларускай літаратуры	1	Правесці тэматычны кантроль па тэме «Якуб Колас», пазнаёміць з месцам і значэннем творчасці Якуба Коласа ў беларускай літаратуры; развіваць умённе працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі, супастаўляць і крытычна адносіцца да інфармацыі, атрыманай з розных крыніц; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу, культуры навуковага пошуку	Апытванне па тэме «Якуб Колас». Падрыхтоўка паведамленняў. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка	Прачытаць вершы «Песняру», «Кніга», «Летапісец», «Мяжы», «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...» Максіма Багдановіча

1	2	3	4	5	6
22 23	Максім Багдановіч. Вершы «Песняру», «Кніга», «Летапісец», «Мяжы», «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...»	2	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Максіма Багдановіча, на прыкладзе выбраных твораў пазнаёміць з асаблівасцямі філасофскай і грамадзянскай лірыкі паэта, даць паняцце пра верлібр і вольны верш; удасканалваць навыкі аналізу лірычных твораў, развіваць вуснае маўленне і эмацыянальную сферу вучняў; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу, агульначалавчых гуманістычных каштоўнасцей	Віктарына «Вядомы невядомы Максім Багдановіч». Праслухоўванне песень і рамасаў на словы паэта. Аналіз вершаў. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Выразнае чытанне вершаў	Выканаць заданне 1 на с. 124 вучэбнага дапаможніка. Вывучыць на памяць верш «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...». Прачытаць вершы «Ты, мой брат, каго зваць Беларусам...», «Ідуць гады» Алесь Гаруна. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць прэзентацыю «Лёс Алесь Гаруна»; выканаць заданне 9 на с. 131 вучэбнага дапаможніка
24	Алесь Гарун. Вершы «Ты, мой брат, каго зваць Беларусам...», «Ідуць гады»	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Алесь Гаруна, на прыкладзе выбраных твораў паказаць адметнасць творчасці паэта; удасканалваць навыкі аналізу лірычных твораў, развіваць вуснае маўленне,	Прэзентацыя «Лёс Алесь Гаруна». Аналіз вершаў. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне	Падрыхтавацца да апытвання па тэме «Беларуская літаратура пачатку ХХ ст.». <i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхта-

1	2	3	4	5	6
			уменне суадносіць публіцыстычнае і мастацкае; садзейнічаць выхаванню актыўнай грамадзянскай пазіцыі, патрыятычных пачуццяў, фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	заданняў. Выразнае чытанне вершаў	ваць паведамленні пра беларускую культуру 1920–1930-х гадоў
25	Беларуская літаратура 1920–1930-х гадоў: агляд	1	Пазнаёміць з умовамі развіцця і спецыфікай беларускай літаратуры 1920–1930-х гадоў; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, вуснага маўлення, удасканалваць уменне карыстацца рознымі крыніцамі інфармацыі; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу і цікавасці да літаратурнай спадчыны	Апытванне па тэме «Беларуская літаратура пачатку XX ст.». Паведамленні пра беларускую культуру 1920–1930-х гадоў. Складанне канспекта артыкула. Гутарка пра лёс беларускіх пісьменнікаў	Прачытаць апавяданне «Літоўскі хутарок» Максіма Гарэцкага і скласці цытатны план
26	Максім Гарэцкі. Апавяданне «Літоўскі хутарок»	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Максіма Гарэцкага, на прыкладзе апавядання «Літоўскі хутарок» пазнаёміць з асаблівасцямі «малой прозы» пісьменніка; удаасканалваць навыкі аналізу малых эпічных твораў, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць выхаванню эмпатыі, гуманных адносін да свету	Эўрыстычная гутарка з мэтай выяўлення вядомых фактаў пра жыццё і творчасць Максіма Гарэцкага. Аналіз апавядання «Літоўскі хутарок». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Выбарачны пераказ эпизодаў. Гутарка з мэтай выяўлення аўтарскай пазіцыі	Выканаць заданні 7, 9 на с. 159 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць апавяданне «Бондар» Змітрака Бядулі

1	2	3	4	5	6
27	Змітрак Бядуля. Апавяданне «Бондар»	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Змітрака Бядулі, пазнаёміць з тэматыкай і праблематыкай, мастацкімі адметнасцямі апавядання «Бондар»; удаасканалваць навыкі аналізу малых эпічных твораў, навыкі падбору матэрыялу для характарыстыкі літаратурнага героя, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць выхаванню эмпатыі, асуджэння эстэтычнай неразвітасці, чэрствасці і абыякавасці	Эўрыстычная гутарка з мэтай выяўлення вядомых фактаў пра жыццё і творчасць Змітрака Бядулі. Аналіз апавядання «Бондар». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка па праблемных пытаннях	Падрыхтаваць адказ на пытанне 9 на с. 167 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць вершы «О Беларусь, мая шыпшына», «Залатая асенняя раніца...», «Родная мова, цудоўная мова!» Уладзіміра Дубоўкі
28	Уладзімір Дубоўка. Вершы «О Беларусь, мая шыпшына», «Залатая асенняя раніца...», «Родная мова, цудоўная мова!»	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Уладзіміра Дубоўкі, на прыкладзе выбраных твораў паказаць адметнасць творчасці паэта, паглыбіць веды пра мастацкія тропы і іх ролю пры стварэнні вобразнай сістэмы мастацкага твора; удаасканалваць навыкі аналізу лірычных твораў, развіваць вуснае маўленне і ўменне выразнага чытання, уменне суадносіць публіцыстычнае і мастацкае, развіваць уменне супастаўлення розных відаў мастацтва; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу, экалагічнай культуры	Завочная экскурсія «Шляхі Уладзіміра Дубоўкі». Падрыхтоўка паведамленняў. Ідэйна-тэматычны аналіз вершаў паэта. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Выразнае чытанне. Параўнанне ўласных уражанняў і ілюстрацый да твораў Уладзіміра Дубоўкі	Вывучыць на памяць верш «О Беларусь, мая шыпшына». Прачытаць камедыю «Хто смяецца апошнім» Кандрата Крапівы

1	2	3	4	5	6
29 30	Кандрат Крапіва. Камедыя «Хто смяецца апошнім»	2	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Кандрата Крапівы, пазнаёміць з тэматыкай, праблема-тыкай, вобразнай сістэмай камедыі «Хто смяецца апошнім», сродкамі і прыёмамі сатырычнай тыпізацыі і індывідуалізацыі, даць паняцце пра сатырычную камедыю, паглыбіць веды пра канфлікт у драматычным творы; удасканаліваць навыкі аналізу драматургічных твораў, складання характарыстыкі асобных персанажаў, развіваць вуснае маўленне, умённе весці дыскусію; садзейнічаць выхаванню актыўнай грамадзянскай пазіцыі, фарміраванню негатыўнага стаўлення да гарлахвацкіх і зёлкіных	Конкурс-гульня «Хто лепш ведае жыццё і творчасць Кандрата Крапівы». Аналіз камедыі «Хто смяецца апошнім». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка па праблемных пытаннях. Ін-сцэніраванне і складанне кадраплана асобных эпизодаў	<i>Індывідуальнае заданне для выканання ў групах:</i> інсцэніроўка асобных эпизодаў камедыі. Падрыхтаваць матэрыялы для выканання творчай работы
31	Творчая работа. Сачыненне-разважанне па адной з прапанаваных тэм: «Хто ж смяецца апошнім?», «Ці састарэлі героі Кандрата Крапівы?», «Ці бывае зло маленькім?» ці інш.	1	Выпрацоўка ўменняў падбіраць матэрыял па тэме, судзіць тэму, мэту сачынення-разважання; развіваць пісьмовае маўленне вучняў, навыкі самастойнай працы; развіваць творчыя здольнасці і садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Напісанне сачынення-разважання па адной з прапанаваных тэм	Прачытаць апавяданне «Дзіўная» Міхася Зарэцкага і скласці цытатны план

1	2	3	4	5	6
32	Міхась Зарэцкі. Аповяданне «Дзіўная»	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Міхася Зарэцкага, правесці аналіз апавядання «Дзіўная»; развіваць умённе вызначаць ролю дэталі ў мастацкім творы; садзейнічаць выхаванню традыцыйных сямейных каштоўнасцей	Складанне тэзіснага плана артыкула. Аналіз апавядання «Дзіўная». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка па праблемных пытаннях. Пераказ эпизодаў. Міні-праект «Дэталі ў мастацкім творы»	Выканаць заданне 6 на с. 201 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтоўка паведамленняў пра беларускіх пісьменнікаў, якія пісалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны
33	Беларуская літаратура перыяду Вялікай Айчыннай вайны (1941–1945). Агляд	1	Пазнаёміць са спецыфікай развіцця беларускай літаратуры перыяду Вялікай Айчыннай вайны; развіваць навыкі ўспрымання лекцыйнага матэрыялу, навыкі крытычнага асэнсавання інфармацыі; садзейнічаць выхаванню актыўнай грамадзянскай пазіцыі, патрыятычных пачуццяў	Складанне тэзіснага плана лекцыі. Паведамленні пра беларускіх пісьменнікаў, якія пісалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка	Выканаць заданне 7 на с. 209 вучэбнага дапаможніка. Прачытаць верш «Спатканне» Петруся Броўкі
34	Агляд творчасці Петруся Броўкі перыяду Вялікай Айчыннай вайны	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Петруся Броўкі, пазнаёміць з творчасцю паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны; развіваць умённе аналізаваць лірычныя творы, вызначаць ролю тронаў у стварэнні мастацкіх вобразаў; садзейнічаць выхаванню пазітыўнага стаўлення да жыцця	Віктарына «Жыццё і творчасць Петруся Броўкі». Аналіз твораў паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў	Прачытаць балладу «Над брацкай магілай» Аркадзя Куляшова

1	2	3	4	5	6
35	Ваенная лірыка Аркадзя Куляшова	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Аркадзя Куляшова, пазнаёміць з творчасцю паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны; развіваць уменне аналізаваць лірычныя і ліра-эпічныя творы, вызначаць фальклорныя матывы ў мастацкім творы; садзейнічаць выхаванню эмпатыі, сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	Падрыхтоўка паведамленняў пра жыццё і творчасць Аркадзя Куляшова. Аналіз твораў паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Гутарка па праблемных пытаннях	Прачытаць верш «Родная мова» Максіма Танка
36	Адметнасць лірыкі Максіма Танка перыяду Вялікай Айчыннай вайны	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Максіма Танка, пазнаёміць з творчасцю паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны; развіваць уменне аналізаваць лірычныя творы, вызначаць ролю тронаў у стварэнні мастацкіх вобразаў; садзейнічаць выхаванню пазітыўнага стаўлення да жыцця і эстэтычнага густу	Падрыхтоўка паведамленняў пра жыццё і творчасць Максіма Танка. Аналіз твораў паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Праца ў групах	Прачытаць раман «Пошукі будучыні» Кузьмы Чорнага
37	Кузьма Чорны. Раман «Пошукі будучыні»: сацыяльна-філасофскі змест,	1	Абагульніць і паглыбіць веды пра жыццё і творчасць Кузьмы Чорнага, пазнаёміць з асаблівасцямі сюжэтна-кампазіцыйнай будовы рамана «Пошукі будучыні»; развіваць уменне пра-	Віктарына «Жыццё і творчасць Кузьмы Чорнага». Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Дыспут «Ці	Складзі біяграфіі Нявады, Ракуцькі. <i>Індывідуальнае заданне</i> : падрыхтаваць міні-праект

1	2	3	4	5	6
	асаблівасці сюжэтна-кампазіцыйнай будовы		цаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі, супастаўляць і крытычна адносіцца да інфармацыі, атрыманай з розных крыніц; садзейнічаць выхаванню актыўнай грамадзянскай пазіцыі	актуальны сёння раман «Пошукі будучыні?»	«Гуманістычны ідэал Кузьмы Чорнага»
38 39	Раман «Пошукі будучыні»: асаблівасці вобразнай сістэмы, тэматыка, пафас	2	Пазнаёміць з асаблівасцямі вобразнай сістэмы рамана «Пошукі будучыні», тэматыкай, праблематыкай, пафасам твора; удасканалюць навыкі аналізу буйных эпічных твораў, садзейнічаць развіццю назіральнасці і ўважлівасці да аўтарскіх ацэнак і характарыстык, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей, пачуцця адказнасці пакалення за лёс будучыні	Ідэйна-тэматычны аналіз рамана «Пошукі будучыні», характарыстыка вобразнай сістэмы. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Назіранні за стылявымі асаблівасцямі творчасці Кузьмы Чорнага. Гутарка па праблемных пытаннях. Міні-праект «Гуманістычны ідэал Кузьмы Чорнага»	Выканаць заданні 13, 22, 23 на с. 239 вучэбнага дапаможніка. Падрыхтаваць да тэматычнага кантролю па тэме «Кузьма Чорны»
40	Стылявыя адметнасці творчасці і псіхалагізм у прозе Кузьмы Чорнага	1	Абагульніць веды вучняў па тэме «Кузьма Чорны», пазнаёміць са стылявымі адметнасцямі творчасці і рысамі псіхалагізму ў прозе пісьменніка; развіваць вуснае маўленне, уменне працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі, супастаўляць і крытычна	Тэматычны кантроль па тэме «Кузьма Чорны». Падрыхтоўка паведамлення «Кузьма Чорны — майстар псіхалагічнай прозы». Праца ў групах. Скла-	Падрыхтаваць матэрыялы для напісання творчай работы

1	2	3	4	5	6
			адносіцца да інфармацыі, атрыманай з розных крыніц; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу, культуры навуковага пошуку	данне плана сачынення па творчасці Кузьмы Чорнага	
41	Творчая работа. Сачыненне па адной з прапанаваных тэм: «Ці цяжка быць маладым?», «Будучыня Беларусі вачыма Кузьмы Чорнага vs будучыня Беларусі вачыма сучаснай моладзі», «Ці лёгкі шлях здрадніка?», «Роля сімвалаў у стварэнні вобразнага свету рамана “Пошукі будучыні”» ці інш.	1	Выпрацоўка ўменняў падбіраць матэрыял па тэме, суадносіць тэму, мэту сачынення; развіваць пісьмовае маўленне вучняў, навыкі самастойнай працы; развіваць творчыя здольнасці і садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Напісанне сачынення па адной з прапанаваных тэм	Выканаць заданне 4 на с. 241 вучэбнага дапаможніка. <i>Індывідуальныя заданні:</i> падрыхтаваць паведамленні пра беларускую культуру пасляваенных дзесяцігоддзяў
42	Беларуская літаратура пасляваенных дзесяцігоддзяў	1	Пазнаёміць з асноўнымі тэндэнцыямі развіцця беларускай літаратуры першых пасляваенных дзесяцігоддзяў (1945–1965); развіваць навыкі ўспры-	Складанне тэзіснага плана лекцыі. Паведамленні пра беларускую культуру па-	Прачытаць вершы «Герой», «Родная мова», «Той дзень прапаў і страчаны

1	2	3	4	5	6
	(1945–1965). Агляд		манья лекцыйнага матэрыялу, падрыхтоўкі вусных паведамленняў, удасканалваць уменне карыстацца рознымі крыніцамі інфармацыі; садзейнічаць выхаванню цікавасці да літаратурнай спадчыны	словаваенных дзесяцігоддзяў. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка. Падрыхтоўка канспекта	навекі...», «Спарышы», «Крык сойкі» Пімена Панчанкі
43 44	Пімен Панчанка. Вершы «Герой», «Родная мова», «Той дзень прапаў і страчаны навекі...», «Спарышы», «Крык сойкі»	2	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Пімена Панчанкі, на прыкладзе выбраных вершаў пазнаёміць з асаблівасцямі творчасці паэта, даць уяўленне пра ўзаемаадносіны такіх паняццяў, як <i>лірычнае «я»</i> і <i>аўтар</i> ; развіваць уменне аналізаваць лірычныя творы, разумець ролю лірычнага героя ў творы, вызначаць ролю мастацкіх сродкаў пры стварэнні вобразнай сістэмы лірычнага твора, удасканалваць навыкі выразнага чытання; садзейнічаць выхаванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	Конкурс-гульня «Жыццё і творчасць Пімена Панчанкі». Аналіз вершаў паэта. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Назіранні за роляй мастацкіх сродкаў пры стварэнні вобразнай сістэмы лірычнага твора. Праца ў парах. Гутарка па праблемных пытаннях	Вывучыць на памяць верш «Герой». Падрыхтавацца да абмеркавання самастойна прачытанага твора
45	Дадатковае чытанне	1	Асэнсаванне ідэйна-мастацкага зместу выбранага твора (твораў)		Прачытаць першую частку рамана «Людзі на балоце» Івана Мележа
46	Іван Мележ. Раман «Людзі на	1	Пазнаёміць з асноўнымі звесткамі пра жыццё і творчасць Івана Мележа,	Завочная экскурсія па родных мясцінах Івана	Дачытаць раман «Людзі на балоце».

1	2	3	4	5	6
	балоце»: творчая гісторыя, тэматыка і праблематыка		творчай гісторыяй напісання, тэматыкай і праблематыкай рамана «Людзі на балоце»; удасканалваць навыкі аналізу буйных эпічных твораў, развіваць уменне суадносіць біяграфічныя звесткі пра пісьменніка з мастацкім вымыслам; садзейнічаць фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей	Мележа. Падрыхтоўка паведамленняў. Гутарка па праблемных пытаннях. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Напісанне міні-эсэ «Мой Мележ»	Вывучыць на памяць урывак з рамана
47 48	Нацыянальны характары ў рамана. Вобразы Васіля Дзятла і Ганны Чарнушкі. Нетрадыцыйны падыход да раскрыцця псіхалогіі заможных сялян	2	Пазнаёміць з асаблівасцямі вобразнай сістэмы рамана «Людзі на балоце»; удасканалваць навыкі аналізу буйных эпічных твораў, садзейнічаць развіццю назіральнасці і ўважлівасці да аўтарскіх ацэнак і характарыстык, развіваць вуснае маўленне; садзейнічаць фарміраванню сістэмы маральна-этычных каштоўнасцей, культуры ўзаемаадносін	Ідэйна-тэматычны аналіз рамана «Людзі на балоце», характарыстыка вобразнай сістэмы. Праца з артыкулам вучэбнага дапаможніка, адказы на пытанні і выкананне заданняў. Назіранні за стылявымі асаблівасцямі творчасці Івана Мележа. Гутарка па праблемных пытаннях. Пераказ эпизодаў	Падрыхтаваць біяграфіі Васіля, Ганны, старога Глушака. Падрыхтавацца да апытвання па тэме «Іван Мележ». <i>Індывідуальнае заданне:</i> падрыхтаваць паведамленне «Іван Мележ – прэзаік»
49	Нацыянальная самабытнасць творчасці Івана Мележа і яе	1	Правесці тэматычны кантроль па тэме «Іван Мележ», пазнаёміць з нацыянальнай самабытнасцю творчасці Івана Мележа і яе агульначалавечым	Апытванне па тэме «Іван Мележ». Паведамленне «Іван Мележ – прэзаік». Праца ў гру-	Падрыхтаваць матэрыялы для напісання творчай работы

1	2	3	4	5	6
	агульначалавечы характар		характарам; развіваць уменне працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі, супастаўляць і крытычна адносіцца да інфармацыі, атрыманай з розных крыніц; садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу, культуры навуковага пошуку	пах. Складанне плана сачынення па творчасці Івана Мележа	
50	Творчая работа. Сачыненне па адной з прапанаваных тэм: «Паміж дрыгвой і грэбляй (адлюстраванне прыходу новага жыцця ў рамана «Людзі на балоце»», «Васіль ці Ганна: чыю жыццёвую пазіцыю я падтрымліваю», «У чым драматызм лёсу старога Глушака?» ці інш.	1	Выпрацоўка ўменняў падбіраць матэрыял па тэме, суадносіць тэму, мэту сачынення-разважання; развіваць пісьмовае маўленне вучняў, навыкі самастойнай працы; развіваць творчыя здольнасці і садзейнічаць выхаванню эстэтычнага густу	Напісанне сачынення-разважання па адной з прапанаваных тэм	Падрыхтавацца да абмеркавання самастойна прачытанага твора
51	Дадатковае чытанне	1	Асэнсаванне ідэйна-мастацкага зместу выбранага твора (твораў)		Падрыхтавацца да віктарыны «Шляхі развіцця беларускай літаратуры»

1	2	3	4	5	6
52	Паўтарэнне і падагульненне вывучанага за год	1	Сістэматызаваць і падагульніць веды вучняў; развіваць аналітычнае, творчае мысленне, навыкі крытычнага ацэньвання атрыманай інфармацыі; садзейнічаць выхаванню цікавасці да беларускай літаратуры як часткі культурнай спадчыны народа	Віктарына «Шляхі развіцця беларускай літаратуры». Рэкамендацыі па арганізацыі самастойнага чытання на лета	Пазнаёміць з творамі, рэкамендаванымі для самастойнага чытання на лета
53	Рэзерв вучэбнага часу	1	Выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка на працягу навучальнага года		